

Nir. 4, 14. (अग्निम्) शीर्षं पात्रकौचिषम् RV. 3, 9, 8. 8, 43, 31. 91, 11. 10, 21, 1. — 2) m. *Boa* (घनगर) ÇABDA. im ÇKDr. PANĒAT. 203, 6.
 शीर्षोचिम् adj. = तिग्मशोचिम्. Agni RV. 8, 60, 10. 14.
 शीर्षिन् m. eine best. Pflanze, = रुद्रि RĪGĀN. im ÇKDr.
 शीर्षा 1) adj. s. u. 1. शर्. — 2) n. ein best. Parfum, = स्थोणोयक
 BUĀYAP. im ÇKDr.
 शीर्षाल (von शीर्षा) n. das Morschein: वितानस्य MĀKĒU. 92, 5.
 शीर्षानाला f. *Hemionitis cordifolia* Roxb. ÇABDA. bei WILSON. fehlerhaft शीर्षामाला ÇKDr. nach ders. Aut.
 शीर्षायन् m. N. verschiedener Pflanzen: *Pterospermum acerifolium* Willd. ÇABDA. im ÇKDr. eine Art *Lodhra* (परिकालोद्य) und *Asadirachta indica* Juss. RĪGĀN. im ÇKDr.
 शीर्षायणा 1) m. *Asadirachta indica* Juss. RĪGĀN. im ÇKDr. — 2) f. eine best. Pflanze KAUC. 31 (शीर्षायणा die Hdschr.).
 शीर्षपाद m. ein N. Jama's (wunde Füße habend) TRĪK. 1, 1, 71. Vgl. शीर्षाङ्गि.
 शीर्षपुष्पिका f. *Anethum Sowa* Roxb. ÇABDA. im ÇKDr.
 शीर्षवृत्त m. (die Pflanze) und n. (die Frucht) Wassermelone ÇABDA. im ÇKDr. Suçā. 1, 216, 14. 217, 1. VĀGĒH. 1, 6, 91.
 शीर्षाङ्गि und शीर्षाङ्गि m. = शीर्षपाद H. 184.
 शीर्षति (von 1. शर्) f. das Brechen KĪTH. 11, 5. SHADY. Br. 3, 8.
 शीर्ष (wie eben) adj. zerbrechlich, leicht reissend: °बल्वत्त Gobh. 1, 5, 2c. श्रै° unzerstörbar ÇAT. Br. 14, 6, 28. 21, 6. 7, 2, 27.
 शीर्षि (wie eben) UNĀDIS. 4, 54. adj. = किं UĀGĀVAL.
 शीर्ष 1) n. = शिरम्, शीर्षन् Haupt, Kopf VOP. 3, 38. 89. AK. 2, 6, 2, 46. H. 567. HALĀ. 2, 363. शीर्षम् AV. 4, 34, 1. उच्छिष्टे न स्पृशेच्छीर्षम् MBH. 13, 5022. चालयते R. 1, 41, 15. 4, 20, 20. 5, 25, 46. 7, 7, 43. VARĀH. Bṛu. S. 53, 100. 77, 8. MUIA. ST. 4, 298, 1 v. u. BUĀG. P. 10, 63, 35. LALIT. ed. Calc. 377, 15. अभिषेक्ता वर्तयेच्छीर्षम् so v. a. erkläre sich zur Strafe bereit (wenn der Angeklagte durch ein Gottesurtheil gereinigt wird) VISUṆU in Z. d. d. m. G. 9, 679. शीर्षे loc. AV. 7, 56, 6. सूर्यायाः शीर्षे केशां अकल्पयत् 14, 1, 55. RĪGĀ-TAR. 7, 1722. Verz. d. Oxf. H. 200, b, 5. द्वे शीर्षे RV. 4, 38, 3. शीर्षेयाः MBH. 3, 438. शीर्षायाम् HARIV. 10440. शीर्षाणि und शीर्षा haben wir unter शीर्षन् gestellt. वस्तिशीर्षम् Blase und Kopf JĀGĒ. 3, 98. °ह्नीन BUĀG. P. 4, 7, 36. ग्रन्थौ पादस्य शीर्षगे am Oberende (der Bettstelle) befindlich VAKĀH. Bṛu. S. 79, 29. शीर्षेपेत mit Köpfchen versehen (Buchstaben) Spr. 2991. घनशीर्षे oberste Spitze HARIV. 9296. रणा° Vordertreffen R. 6, 33, 4. Häufig am Ende eines adj. comp. (f. आ und ई): अघः° MBH. 13, 3478. ताम° R. 1, 2, 15. नत° 3, 32, 16. बङ्ग° (so ed. Bomb.) MBH. 1, 8154. मनुष्य° (घन) R. 6, 80, 15. मुण्ड° 5, 27, 19. दैश° AV. 4, 6, 1. MBH. 1, 2162. प्रत्यक्शिर्षा KAUC. 44. Auch in Ableitungen von Zusammensetzungen auf शिरम् P. 6, 1, 62 (z. B. स्थौलशीर्ष von स्थूलशिरम्). — 2) m. N. pr. eines Berges WILSON, Sel. Works 2, 24. 27. — 3) f. आ ein best. Metrum: 4 Mal — — — — — COLEBR. Misc. Ess. 2, 159 (II, 8). — Vgl. अनस°, अघ°, अवाक्°, कपि°, लीर्°, गया°, गो°, चारु°, त्रि°, दश°, दुम्°, हि°, पञ्च° (उरग MBH. 3, 4008. 4, 758. R. 6, 79, 67. BUĀG. P. 4, 25, 21. पवाः MBH. 6, 87), पप्रु°, पुरुष°, पूर्व°, मर्कट°, मका°, मृग°, रथ° (auch R. 6, 27, 31), वज्र°, वात°, वेद°, शङ्ख°, शत°

(शालयः MBH. 6, 87), सप्त°, शीर्षायणा, शीर्ष.

शीर्षक (von शीर्ष) 1) m. der Dämon Rāhu ÇABDA. im ÇKDr. — 2) n. a) Kopf BUĀG. P. 3, 13, 36. PANĒAR. 3, 4, 16. Spitze: सत्य° H. 1181. — b) Helm AK. 2, 8, 2, 31. H. 768. HĀR. 73. — c) Schädel RĪGĀN. im ÇKDr. — d) Agollochum H. c. 129. — e) die Strafe, zu der sich Jmd bereit erklärt, wenn ein Gottesurtheil den Gegner reinigt, JĀGĒ. 2, 96. °स्थ sich zu einer solchen Strafe bereit erklärend 95; vgl. वर्तु caus. 8). — Vgl. अघ°, अघ°, उच्छिर्षक, चित्र°, त्रि°, धान्य°, पुरुष°, रक्त°, अवाणशीर्षिका, सम°, स्थूल°.

शीर्षकपालं n. Schädel AV. 15, 18, 4. ÇAT. Br. 3, 5, 2, 23. 7, 5, 2, 25. TS. 6, 5, 2, 1. TAITT. UP. 1, 6, 1. KAUC. 82.

शीर्षक्ति f. Kopfleiden, Kopfschmerz AV. 1, 12, 3, 9, 8, 1. 12, 2, 19. fg. 5, 23.

शीर्षक्तिर्मत् (von शीर्षक्ति) adj. an Kopfweh leidend TS. 2, 6, 2, 2.

शीर्षघातिन् nom. ag. Kopfabschläger, Scharfrichter P. 3, 2, 51. gāṇa ब्राह्मणादि zu 5, 1, 124. — Vgl. शीर्षघात्य.

शीर्षच्छेद m. das Abschlagen des Kopfes, Köpfen P. 5, 1, 65. रक्षाः

शीर्षच्छेदो ऽभवत् किम् Spr. (II) 3002. — Vgl. शीर्षच्छेदिक.

शीर्षच्छेदिक adj. falsche v. I. H. 373 für शीर्ष°.

शीर्षच्छेद्य (von शीर्षच्छेद) adj. der geköpft zu werden verdient P. 5, 1, 65. AK. 3, 1, 45. H. 373. RAGH. 15, 51. शीर्षच्छेद्यः स ते राम du musst ihm den Kopf abschlagen UTTARAR. 30, 11 (40, 2). शीर्षच्छेद्यं त्वा करोमि so v. a. ich werde dir den Kopf abschlagen BUATT. 5, 45.

शीर्षणी f. = शीर्षण्य Kopfstück eines Ruhebettes VARĀH. Bṛu. S. 79, 31.

शीर्षण्य (von शीर्षन्) 1) adj. P. 6, 1, 61. a) am Kopf befindlich: रथना RV. 1, 162, 8. यत्नम् 10, 163, 1. कृमि AV. 2, 31, 4. 9, 8, 1. 14, 2, 68. प्राणाः TS. 5, 1, 3, 1. 7, 2, 20, 1. मारुत ÇIKSUĀ 10 in Ind. St. 4, 107. स्तुकाः KĪTJ. ÇR. 5, 4, 17. खानि GOTAMA bei KULL. zu M. 2, 53. 60. केशाः P. 6, 1, 61. Varit. m. nach AK. 2, 6, 2, 49. H. 570. an. 3, 509. fg. und MED. j. 107. fg. sauberes —, schönes Haar. — b) an der Spitze stehend, der erste KĪTH. 8, 1 bei WEBER, Nax. 2, 386. यद्यच्छीर्षण्यचरितं तत्तदनुवर्तते लोकः BUĀG. P. 5, 4, 14. 1, 14, 32 (am Ende eines adj. comp.). — 2) n. a) Kopfstück eines Ruhebettes AIR. Br. 8, 5, 12. 17. ÇĀKṢH. ÇR. 17, 2, 8. KAUSH. UP. 1, 5. — b) Helm AK. 2, 8, 2, 32. H. 768. H. an. MED. HĀR. 73.

शीर्षण्यैस् (wie eben) adj. ein Haupt habend (Gegens. अशीर्षक) AV. 10, 1, 2. TS. 5, 4, 21, 1. 7, 5, 22, 1. 25, 1. ÇAT. Br. 14, 2, 2, 48.

शीर्षतम् (von शीर्षन्) adv. vom Haupt an, mit dem Kopf beginnend, häuptlings; zu Häupten, auf dem Kopf, vorn AV. 6, 131, 1. °तो ज्ञातः RV. 10, 88, 16. ÇAT. Br. 3, 4, 2, 19. TS. 2, 1, 4, 5. शीर्षत ओषधयः फलं गृह्णति 6, 3, 2. शीर्षता घ्नति । शीर्षता क्वाभ्यते TBH. 1, 3, 2, 7. ÇAT. Br. 3, 1, 2, 9. 8, 2, 11. 9, 4, 2, 14. पदि कृत्वाय शीर्षतः auf die Stelle, wo der Kopf liegen müsste, R. 1, 46, 16.

शीर्षन् n. ved. = शिरम्, शीर्ष Haupt, Kopf P. 6, 1, 60. यत्ते शीर्षो दैर्भाग्यम् Schol. RV. 1, 116, 12. 164, 7. भरति शीर्षणि कतुम् 2, 16, 2. शिप्राः शीर्षम् वितताः 5, 54, 11. 57, 6. अर्पि शीर्षा ववृक्तम् 6, 62, 10. 7, 18, 19. 8, 63, 13. 10, 27, 13. AV. 1, 14, 3. 6, 49, 2. 10, 2, 6. ÇAT. Br. 1, 6, 2, 2. 6, 2, 4. 7, 11. शीर्षण्ये पलितो भवति 11, 4, 2, 6. पशूनाम् TS. 5, 2, 8, 5. AIR. Br. 1, 17. शीर्षे शीर्षे विभ्रानां विभ्रानां RV. 7, 18, 24. 1, 132, 2. ĀCV. GRĀJ. 1, 6, 8. KĪTJ. ÇR. 7, 2, 33. शीर्षि कर 9, 4. शीर्षा वीरं कृत्ति auf dem